

PLA ESTRATÈGIC

2024 - 2028

FONS MALLORQUÍ DE COOPERACIÓ

TOCA FONS!

Introducció

El Pla Estratègic (PE) del Fons Mallorquí parteix de la necessitat d'adaptar-se a un nou context mundial i a uns canvis en les relacions entre les entitats. Un context marcat per la pandèmia del COVID i pels reptes globals que es plantegen des de l'Agenda 2030 i el 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible. Uns objectius centrats en les persones, el planeta, la pau i prosperitat i que han de començar a localitzar-se des de l'àmbit local i amb la participació de les administracions públiques, la ciutadania, l'acadèmia i les empreses.

El Pla Estratègic té com a punt de partida un diagnòstic sobre la situació, les necessitats i els reptes que ha d'afrontar una entitat com el Fons i adaptar-la als nous temps, així com també posar en valor la seva especificitat municipalista i la forma de fer cooperació des de l'àmbit local.

Aquest Pla Estratègic abasta el període 2024-2028 i pretén ser un instrument de planificació i organització de l'entitat. Tot i ser una nova eina, és fruit de la reflexió i la tasca feta durant aquests 30 anys en l'àmbit de la cooperació per al desenvolupament amb els països empobrits, també en la resposta a les emergències i crisis humanitàries i en la part de sensibilització de la ciutadania mallorquina sobre les causes de les desigualtats i de quina manera afrontar-les. Al mateix temps el PE vol adaptar-se al nou enfocament i a la coherència de polítiques que ens demana l'Agenda 2030 i, més específicament els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Així mateix el PE vol incidir amb la necessitat del treball en xarxa a tots els nivells, local, nacional i internacional. Aposta pel partenariat amb altres socis europeus per tal de presentar propostes innovadores, així com amb la cooperació Nord-Sud, i Sud-Sud per establir sinèrgies i fer una cooperació més horitzontal i eficient.

Tot això amb la millora de les eines digitals i de l'enfortiment de l'equip tècnic i dels òrgans de govern del Fons per millorar en gestió, transparència i visibilització de la tasca que es fa en cooperació internacional des de l'àmbit local de Mallorca.

L'elaboració d'aquest PE s'ha fet en dues etapes:

- La primera ha consistit en tot un conjunt de consultes i reunions amb els socis i les entitats i ONGD's per promoure la reflexió sobre la identitat i la tasca del Fons.
- La segona s'ha dirigit a definir i desenvolupar els valors del Fons i els eixos estratègics a partir de les aportacions realitzades i les reflexions i propostes de l'equip tècnic.

El PE contempla les conclusions de les diferents etapes del procés tenint en compte, sempre des del consens, les propostes presentades pels diferents actors i pretén donar respostes i establir un marc de feina per als propers quatre anys adaptat a les demandes i interessos de la comunitat global i la mallorquina.

Metodologia

El procés d'elaboració del pla estratègic del Fons Mallorquí s'ha desenvolupat en tres fases:

- **FASE 1. Anàlisi DAFO.** Reunions participatives amb socis (4 reunions) i entitats col·laboradores (2 reunions) per avaluar la feina feta fins ara pel Fons Mallorquí i recollir propostes de millora de cara al treball dels pròxims cinc anys.
- **FASE 2. Identitat i cultura de l'organització.** Durant el primer trimestre del 2023 es van revisar i actualitzar la missió, la visió i els valors del Fons Mallorquí.
- **FASE 3. Planificació estratègica.** Al 2003 l'equip tècnic del Fons va construir el full de ruta que ha de guiar l'entitat a llarg termini.

Fase 1. Anàlisi DAFO

La coordinador tècnica del Fons Mallorquí va organitzar quatre reunions amb els socis i dues amb entitats de la societat civil de Mallorca. Les reunions, que es van realitzar de manera presencial, van tractar diferents aspectes del treball implementat per Fons Mallorquí

A més a més, es van recollir recomanacions per la feina futura.

La informació recollida es va utilitzar en l'anàlisi DAFO del Fons Mallorquí realitzada per l'equip tècnic en una sessió de feina *ad hoc*.

L'anàlisi DAFO és una eina d'anàlisi i avaluació de factors interns i externs a l'entitat, que permet prendre decisions estratègiques.

L'equip del Fons Mallorquí va identificar 4 tipus de factors:

- Debilitats: factors interns que afecten en el present de manera negativa.
- Amenaces: factors externs que poden afectar el futur de manera negativa.
- Fortaleses: factors interns, que afecten el present de manera positiva.
- Oportunitats: factors externs que poden afectar el futur de manera positiva.

La matriu DAFO es va utilitzar com a base per la identificació dels objectius estratègics del Fons.

FASE 2. Identitat i cultura de l'organització

En dues sessions presencials l'equip tècnic del Fons va revisar els seus principis, la seva raó de ser i la projecció de futur. Es van revisar els valors que caracteritzen la cultura de l'organització, la missió és a dir el propòsit i el sentit del Fons i la visió, el que l'entitat vol aconseguir a llarg termini.

Missió, visió i valors es van presentar i contrastar amb la Comissió executiva del Fons Mallorquí.

FASE 3. Planificació estratègica

Es va construir el pla estratègic del Fons Mallorquí identificant les línies, els objectius i les iniciatives orientades al seu assoliment en un horitzó temporal de cinc anys. Es van identificar 6 línies estratègiques amb 11 objectius vinculats, que involucren totes les àrees de treball del Fons.

A més a més, es van identificar indicadors que permetin fer el seguiment i mesurar el grau d'assoliment del pla estratègic any rere any.

Per a la identificació de les línies, els objectius estratègics i les iniciatives es varen realitzar sessions amb la participació de tot l'equip. El personal tècnic es va encarregar de estructurar la informació, redactar els indicadors i conformar el document de planificació estratègica.

Identitat i cultura

MISSIÓ

Contribuir des dels governs locals de Mallorca al desenvolupament sostenible de les poblacions més desfavorides del Sud global.

VISIÓ

Ser l'entitat de referència de la cooperació municipalista a Mallorca amb un enfocament local-global.

VALORS

TRANSPARÈNCIA: Som lleials amb les subvencions i donacions que rebem, les quals emprem amb prudència per a assegurar el compliment dels nostres fins.

CONSENS: Som l'entitat on tenen cabuda tots els colors polítics. Aconseguint que l'assemblea de socis assoleixi el mateix acord per dur a terme les accions de cooperació que gestionam.

PROXIMITAT: Cuidem les persones que conformen les entitats amb qui treballam, les incentivam a continuar creixent i sempre feim un seguiment personalitzat dels projectes.

COL·LABORACIÓ: Reforçam la confiança entre les entitats sòcies del Fons i les ONG locals, europees o del Sud amb qui treballam per tal de sumar esforços en els processos de cooperació municipalista que defensam.

COMPROMÍS: Utilitzam els recursos públics d'una manera ètica, eficient i sostenible per donar suport a projectes i causes que contribueixin a erradicar les desigualtats i injustícies en el món.

Línia 1. Apostem per una comunicació clara, transparent i amb impacte

La tasca de la comunicació de les entitats sense ànim de lucre dedicades a la cooperació per al desenvolupament resulta una activitat essencial per intentar fer un treball d'incidència política i social que intenta canviar i millorar la realitat a què s'enfronten a la seva dia a dia.

Com a organitzacions que treballem en favor de col·lectius en risc d'exclusió social, ens comprometem a fomentar un discurs responsable i just, allunyat d'estereotips i mecanismes que produeixin o mantinguin les situacions de discriminació. Per això, el Fons Mallorquí impulsarà noves formes i canals de comunicació, sempre emmarcades en el paradigma de la comunicació transformadora.

La finalitat última de la comunicació externa de l'entitat ha de ser el canvi social, aconseguint a través de la difusió dels problemes locals- globals existents, una implicació més gran de la societat en el procés. Per això, la comunicació del Fons Mallorquí tractarà d'evitar missatges que presentin les persones en situacions d'extrema vulnerabilitat. Pel contrari, sempre que sigui possible es posarà l'accent en les persones donant-los veu pròpia i se cercaran noves narratives per difondre en la mesura del possible missatges positius: mostrar èxits, situacions d'autonomia i apoderament de les persones.

Per això, s'inclourà una guia de comunicació a les convocatòries de projectes per tal que totes les entitats sol·licitants així com les contraparts se sumin a l'estratègia de comunicació del Fons Mallorquí de manera adient.

A banda de les accions externes, el Fons Mallorquí farà una important tasca per millorar la manera de comunicar el funcionament del fons i els seus processos intern, per tal d'aconseguir un sistema més transparent i clar de rendició de comptes. Per això es treballarà el portal de transparència i la descripció, redacció i publicació de processos interns.

Per acabar, es té previst implementar noves eines per mesurar de manera sistemàtica la comunicació del Fons i poder realitzar anualment informes qualitius en base a les visites al web, seguidors i mencions a les xarxes socials i aparicions als mitjans de comunicació tradicionals i digitals.

Objectius estratègics

Iniciatives

1.1. Aconseguir un major impacte amb la comunicació.

- Elaboració d'un pla de comunicació transformadora.
- Elaboració d'una guia de comunicació per a projectes.
- Sistema de seguiment d'impacte de la comunicació del Fons.
- Impuls d'un projecte pilot de comunicació segmentada.
- Millora del posicionament web i xarxes socials.

1.2 Millorar la manera de comunicar el funcionament del Fons i els seus processos interns.

- Disseny e implementació d'un portal de transparència.
- Publicació de barems.
- Creació i anàlisi d'enquestes de satisfacció.

Línia 2. Impulsem fórmules innovadores de cooperació municipalista per tenir més impactes en la transformació social

A través d'aquesta línia es mantindran els valors claus de la cooperació municipalista sobre els que s'han construït el Fons al llarg de la seva experiència a través de noves fórmules d'aliança que consolidin aquests valors i permetin influir nous actors de l'ecosistema municipal i de la cooperació, fent servir el potencial de les xarxes tant a l'àmbit local, nacional o europeu per una millora i aprenentatge continuu.

D'aquesta manera, els nous models de cooperació inclouran en les seves iniciatives un enfocament:

- Multi-actor i participatiu, per tal de crear processos de cooperació més inclusius, generant trobada entre diferents actors locals i connectant-los a escala global. Es promourà la participació de diferents serveis de l'administració pública, biblioteques, museus, organitzacions de la societat civil, especialment de joves, ONG, associacions de migrants, associacions que treballen en educació i ciutadania global així com sectors de l'àmbit privat.
- Multinivell, amb l'objectiu de millorar la coordinació i la coherència institucional i evitar la fragmentació de la cooperació.
- Horitzontal i recíproc: amb el propòsit de generar relacions d'igualtat, més inclusives i relacions d'aprenentatge mutu que continuïn reforçant els vincles entre el Nord i el Sud.
- Proper, per arribar a la ciutadania dels municipis de Mallorca i del sud Global d'una manera directa, ràpida i amb arrel.
- Mesurable per generar resultats que es puguin mesurar i així assolir els objectius del Fons.

Objectius estratègics

Iniciatives

2.1. Generar noves formes de col·laboració i aliances amb agents socials públics i privats.

- Disseny i elaboració d'una guia de recursos d'entitats de Mallorca/ mapeig d'entitats i identificació d'aliances estratègiques.
- Desenvolupament de noves línies d'Educació per la transformació Social (EPTS) a Mallorca: museus, biblioteques, teatres, altres.
- Identificació i consolidació d'aliances en el marc dels eixos temàtics a través de memoràndum d'enteniment.
- Memoràndum d'enteniment en el marc dels eixos temàtics claus del Fons.

2.2 Impulsar un nou model de cooperació municipalista capaç d'integrar els reptes i vincles locals i globals i sud -nord-sud i generar una transformació a la vida dels ciutadans i respectant els límits del planeta.

- Desenvolupament d'una política sobre les aliances amb empreses.
- Enfortiment del programa de cooperació tècnica a través d'un enfocament de mentoria per generar vincles més en llarg termini.
- Disseny de formats de convocatòries adaptats a les necessitats de les entitats i als eixos temàtics.
- Alineació de les convocatòries cooperació i sensibilització amb els eixos temàtics.
- Definició de les estratègies de cada eix i alinear cada eix amb els ODS claus.
- Localització i adaptació de l'Agenda 2030: identificar ODS claus, indicadors i objectius estratègic.
- Implementar de projectes de cooperació global/triangular.
- Definició d'una estratègia de convocatòries a l'àmbit nacional i europeu quines, com, amb qui, què necessitem per presentar propostes.

Línia 3. Fomentem la participació de les nostres entitats sòcies

Una de les principals accions que desenvoluparà el Fons Mallorquí de Cooperació per fomentar el compromís i participació de les entitats sòcies serà potenciar la Marca Fons a través d'un procés de brànding: un conjunt d'accions relacionades amb el posicionament, el propòsit i els valors d'una marca. Aquest procés s'iniciarà en el moment en què el Fons Mallorquí compleix 30 anys i coincidint amb el canvi de representants polítics, amb la qual cosa, es pretén implicar els nous representants, tant en l'àmbit polític com tècnic i administratiu.

Aquesta estratègia s'ha de consolidar amb tres objectius principals:

1. Aconseguir que els representants polítics valorin el Fons Mallorquí com a un instrument més de les seves administracions.
2. Consolidar i augmentar les aportacions econòmiques
3. Millorar el coneixement del Fons Mallorquí per part de la ciutadania.

Crear una estratègia d'Educació per a la Ciutadania Global dirigida als Governos Locals serà clau en aquesta nova etapa, ja que no podem continuar treballant als països del Sud, sense aplicar canvis als països del Nord. Amb aquest procés es vol aconseguir que els representants municipals assumeixin els discursos i posicionaments del Fons Mallorquí en favor dels drets humans, que siguin ambaixadors de la cooperació descentralitzada que es fa des de Mallorca a altres indrets de l'estat espanyols i/o espais europeus. També ens permetrà consolidar programes com ara el de cooperació tècnica.

Objectius estratègics

Iniciatives

3.1. Crear noves relacions a nivell polític i administratiu amb les entitats sòcies

- Consolidació del programa de mentoria i cooperació tècnica Capacitació per a socis, especialment per als representants en el Fons.
- Impuls del rol dels membres de la Comissió Executiva.
- Sensibilització dels interventors: convidar-los a conèixer el Fons, viatges.
- Identificació de possibles socis amb discurs i capacitat de representació europea.

3.2 Augmentar la participació i el compromís econòmic i polític de les entitats sòcies.

- Visibilització de la marca Fons.
- Generació de posicionaments i discursos polítics.
- Generació d'espais d'explicació de que es el Fons i de la feina que es du a terme.

Línia 4. Construïm aliances sòlides localment, estatal i internacional

Perquè un programa de desenvolupament es compleixi satisfactòriament, cal establir associacions inclusives (en l'àmbit mundial, regional, nacional i local) sobre principis i valors, així com sobre una visió i uns objectius compartits que se centrin primer en les persones i el planeta .

A través d'aquesta línia es potenciarà la construcció d'aliances que permetin maximitzar l'eficàcia de totes les formes de cooperació per al desenvolupament per al benefici compartit de persones, planeta, prosperitat i pau. La construcció d'aliances sòlides implicarà també la rendició de comptes

A través de les aliances el Fons Mallorquí cerca aprendre de diferents modalitats de cooperació articulant diferents actors de l'àmbit públic i privat local i nacional, creant i adaptant eines que potenciïn projectes i intercanvis entre Nord-Sud i Sud-Sud i triangular, reunint opcions per ampliar l'impacte i l'aprenentatge mutu.

El Fons Mallorquí consolidar les seves aliances amb una àmplia gamma de socis de diferents sectors de la societat i l'exercici de les quals serà avaluat periòdicament per brindar el major suport en cada context i millorar la implementació de la cooperació al desenvolupament.

A més, per a cada un dels següents aliats, el Fons desenvoluparà objectius i iniciatives (acords d'enteniments, programes de treball, convocatòries) en el marc dels eixos temàtics i de les prioritats geogràfiques

- Organitzacions de la Societat civil.
- Administracions i autoritats locals.
- Sector privat.
- Agències bilaterals i organismes multilaterals.

Objectius estratègics

Iniciatives

4.1 Potenciar les aliances ja existents del Fons per optimitzar recursos i coneixements.

- Millorar de la coordinació amb el resta del sector de cooperació de les illes balears.
- Desenvolupament d'intercanvis tècnics amb altres Fons.
- Creació d'espais per coordinació, enfortiment i reflexió amb les entitats.
- Consolidació de la participació a la xarxa Anna Lindh.

4.2 Impulsar noves aliances que puguin contribuir al enfortiment i el posicionament del Fons/ Enfortir la veu del Fons en desenvolupament global a l'àmbit europeu i a les agenda globals.

- Identificació de nous aliats europeus i fonts de finançament: agències de cooperació europea com SIDA, Norad, GIZ...
- Creació i/o consolidació d'espais de diàleg multifactor sud-sud i sud-nord.
- Posicionament i desenvolupament de les agendes globals, idees i narratives que arriben des de la Comissió Europea i xarxes europees per posicionar i enfortir la feina dels nostres ajuntaments socis.
- Creació i consolidació d'una aliança amb la FELIB.
- Identificació de convocatòries, nous socis i presentar projectes europeus cada any, un d'ECG i un de cooperació.

Línia 5. Treballem les cures i la millora continua

En el Fons Mallorquí considera un valor afegit tenir un equip tècnic preparat i compromès i, té consciència de la importància de tenir una plantilla cada dia més competent i motivada, capaç d'adaptar-se i adaptar l'organització en els reptes i canvis que la societat actual planteja.

Som conscient que vivim en entorns cada vegada més complexes, impredecibles i no lineals, que necessiten apostar per la intel·ligència col·lectiva i el lideratge compartit, desenvolupant al màxim les habilitats de l'equip i impulsant la millora continua.

Per aquesta raó, el Fons Mallorquí aposta per cercar mecanismes de gestió de persones, capaços de fomentar la motivació i la participació de l'equip en l'evolució de l'organització. En els proper quatre anys s'estudiaran maneres per a millorar les competències, fomentar els lideratges i l'empoderament de totes les persones. Davant de reptes complexes, es vol Volem construir una organització cada dia més àgil i eficient, creant espais de planificació operatius i estratègics, fent un seguiment i una avaluació sistemàtica de la feina que duim a terme.

A més a més, consideram estratègic l'experiència i el coneixement generat durant trenta anys de feina. Volem millorar la manera de gestionar els coneixements de l'organització, sistematitzant els processos interns, per optimitzar la gestió interna de l'entitat, per a enfortir la coordinació entre àrees de feina i fomentar la millora continua.

Objectius estratègics

Iniciatives

5.1. Impulsar una cultura del treball eficient, àgil i compromesa amb benestar de les persones.

- Creació d'espais individuals de revisió i avaluació de funcions de l'equip tècnic, associat a un pla personalitzat de millora de competències.
- Elaboració d'un pla de formació de l'entitat.
- Sistematització de processos i procediments interns.
- Impuls d'espais sistemàtics de planificació, seguiment i avaluació d'objectius anuals i activitats rellevants.
- Definició i impuls de lideratges.

Línia 6. Apostam per la transformació digital

El Fons Mallorquí vol millorar la eficiència del seu treball gràcies a la digitalització i automatització dels seus processos interns i a l'accessibilitat de la informació.

A més a més, considerem important fomentar el treball col·laboratiu en entorns digitals segurs per a generar dinàmiques internes més eficaces i per a facilitar la comunicació i els mecanismes de feina amb les organitzacions i entitats externes amb les quals treballam.

Volem paulatinament introduir una cultura de les dades en l'organització.

La cultura de les dades es refereix a les creences i els comportaments organitzatius que valoren, aprofiten i promouen el us de dades per a una presa de decisions més robusta i transparent.

Per una banda, volem tenir dades de qualitat per a poder-les explotar i visualitzar la feina que desenvolupam a Mallorca i en els països a on es duen a terme els projectes que impulsam.

Per altra banda, internament plantejam poder tenir quadres de comandament per la presa de decisions a partir de dades rigoroses.

Finalment, ens actualitzem i formem com a equip per a poder millorar processos interns, gràcies a l'ús de les tecnologies. Així mateix, capacitem les entitats sòcies sobre qualitat de les dades i eines tecnològiques.

Objectius estratègics

Iniciatives

6.1. Impulsar una cultura de dades.

- Capacitacions per a l'equip tècnic i les entitats sòcies.
- Millora de la qualitat de dades de la BBDD.
- Elaboració de quadres de manament.
- Identificació, explotació i visualització de dades claus.

6.2 Impulsar la digitalització i automatització de processos.

- Capacitacions per a l'equip i les entitats sòcies.
- Digitalització de les convocatòries i el seguiment de projectes.
- Implementació de l'ús de factures electròniques.
- Impuls del treball col·laboratiu i de la gestió documental eficient.